

***Mănăstirea Nămăiești*(jud. Argeș) – cuib de piatră al creștinătății**

de Conf. univ. dr. George V Grigore

În satul Nămăiești, al comunei Valea Mare-Pravăț (jud. Argeș), se află o mănăstire de maici cu un statut mai special. Biserica acestei mănăstiri se află într-o cochilie de piatră a muntelui. În zona apropiată mai sunt încă două astfel de lăcașuri de cult, cu care acesta formează un triunghi echilateral, cu latura de 20 km. Acestea sunt *Biserica de la Corbii de Piatră* și Biserica „*Cetățuia lui Negru Vodă*” (din localitatea Cetățeni). Acestea sunt tot așezăminte monahale, primul, la zece kilometri de Câmpulung Muscel, iar cel de-al treilea, pe șoseaua Câmpulung - Târgoviște, în comuna Cetățeni. Se pare că Mănăstirea Nămăiești a fost ctitorită la anul 1547, de un ctitor azi necunoscut. Hramul este cel al „*Intrării Maicii Domnului în Biserică*” (21 noiembrie) și „*Izvorul Tămăduirii*” (vinerea din Săptămâna Luminată). Ea se află la o distanță de: 5 km de Câmpulung Muscel, 51 km de Bran, 55 km de Curtea de Argeș, 59 km de Pitești, 61 km de Târgoviște, 63 km de Râșnov, 76 km de Brașov și 93 km de Râmnicu Vâlcea. Accesul rutier se poate face pe DN73 Pitești - Câmpulung - Valea Mare Pravăț - stânga DJ19 - Mănăstirea Nămăiești; sau pe DN73 Brașov - Râșnov - Bran - Rucăr - dreapta DJ19 - Mănăstirea Nămăiești; - pe DN73C Râmnicu Vâlcea - Curtea de Argeș - DN73 Câmpulung - Valea Mare Pravăț - stânga DJ19 - Mănăstirea Nămăiești; - pe DN72A Târgoviște - DJ19(indicator) - Mănăstirea Nămăiești. Acces feroviar: Cea mai apropiată gară este în Câmpulung Muscel, de unde se pot lua autobuze spre Nămăiești. Se spune că Nămăieștiul este cea mai veche mănăstire de maici din Țara Românească. După unii istorici, acest lăcaș ar fi fost o catacombă creștină de pe timpul romanilor, după alții

un templu închinat zeului Zamolxis. Biserica mănăstirii este construită în prelungirea unei grote și adăpostește o icoană a Maicii Domnului făcătoare de minuni. Este posibil ca această icoană să fie una dintre cele mai vechi din toată creștinătatea. Se crede că este una dintre cele 12 icoane pictate de Sfântul Apostol și Evanghelist Luca, la dorința Maicii Domnului. Alții însă, spun că este numai o copie după una dintre cele 12 icoane. O legendă spune că în acea grotă ar fi dormit o noapte chiar Sfântul Apostol Andrei. Mănăstirea Nămăiești se află într-o zonă cu străvechi urme istorice și de un pitoresc deosebit, ascunsă într-o stâncă, la altitudinea de 765m. Nu se cunosc date exacte privind întemeierea schitului, dar legende transmise oral, din moși-strămoși, în satul Nămăiești pomenesc și numele domnitorului Negru Vodă, același cu cel care a poruncit construirea mănăstirii din balada Meșterul Manole (Curtea de Argeș). Intrarea în mănăstirea se află în apropierea șoselei care străbate satul cu același nume, peste drum de casa memorială George Topârceanu. Drumul îngust urcă printre casele în care locuiesc maicile ce duc aici o viață de sine. Treptele se opresc sus la biserica săpată în stâncă. Biserica este săpată în piatră, chiar în stânca muntelui. Documentele istorice legate de satul Nămăiești și Mănăstirea Nămăiești atestă anii 1503-1547 ca perioada în care apare în hrisoavele domnitorului Radu cel Mare și Mircea Ciobanul. Biserica mănăstirii este considerată monument istoric din secolul al XIV-lea. Forma actuală a bisericii rupestre a rezultat în urma amenajărilor efectuate într-o peșteră naturală prin săpături. Pridvorul este închis, a fost construit din zid de cărămidă în anul 1843. În octombrie 1916, artileria germană a distrus turla bisericii, stăreția și chiliile, bombardându-le. Sergentul Ion Mustață a fost acela care a salvat din foc icoana Maicii Domnului, împreună cu puține cărți și odoare bisericești. El a mărturisit mai târziu că s-a trudit o noapte întreagă să stingă focul, iar spre dimineață, flăcările s-au stins dintr-o dată, singure, când au ajuns lângă icoană. Mănăstirea a fost restaurată integral împreună cu tot ansamblu monastic, între anii 1916-1921.

Înființarea mănăstirii a avut loc când, potrivit legendei, trei ciobani au ajuns cu oile pe stâncă în care se află astăzi mănăstirea. Înnoptând acolo, toți trei au avut același vis: fiecăruia i s-a arătat un înger care a spus că în acea stâncă se află o icoană zugrăvită după chipul adevărat al Maicii Domnului. Dimineața, și-au spus unul altuia visul avut, s-au înfricoșat și au hotărât să se mute pe un versant alăturat. Visul s-a repetat în noaptea următoare, iar în a treia noapte li s-a arătat chiar Maica Domnului care i-a dus la o stâncă anume și le-a arătat intrarea în grotă, spunându-le să facă un lăcaș de închinare acolo unde vor găsi icoana. Se crede că tot atunci le-a spus Maica Domnului ca numărul viețuitorilor din mănăstirea ce se va întemeia aici să fie întotdeauna de 33, după numărul de ani trăiți de Mântuitorul nostru pe pământ. O altă legendă pomenește de un singur cioban căruia i s-a arătat în vis Maica Domnului și care i-a spus: *„Scoală-te, sapă sub tine și vei găsi o icoană într-o bisericuță de piatră. Aici vei face tu biserica în cinstea și slava Intrării în Biserică a Sfintei Fecioare Maria, izvor de viață și de tămăduire.”* Trezindu-se din acest vis ciobanul începu să sape cu râvnă și după trei zile și trei nopți dădu de o bisericuță de piatră, în formă de peșteră, cu icoane și icoane, gata de slujire.

Interiorul acestei bisericuțe s-a păstrat nepictat, cu icoane și podoabe atârinate doar pe pereți. Pe peretele sudic, în pridvor, se mai pot vedea urmele unor picturi murale, neîndemânatic realizate, cu figuri de sfinți șterse. În partea centrală a naosului, a fost săpat în stâncă un orificiu circular, constituind deschiderea turlei care se continuă în exterior prin zid de cărămidă. Catapeteasma din lemn, realizată în stil neogotic, separă naosul de altar. La intrarea în biserică, în stânga, se află icoana făcătoare de minuni. Această icoană o reprezintă pe Maica Domnului cu Pruncul Iisus în brațe. Pe aceste locuri, icoana se spune a fost adusă de Sfântul Apostol Andrei. Acesta, după ce a propovăduit în Dobrogea, a plecat spre Dacia Superioară, făcând popas lângă un templu păgân, închinat zeului

Zamolxis. Apostolul Andrei crezuse că în grotă trăiește un slujitor al zeului, pe care-l va creștina. Negăsind pe nimeni, s-ar fi adresat celor cu care călătorea, spunând: „*Nemo est.*” (Nu este nimeni), de unde ar fi și derivat numele localității de Nămăiești. În cele din urmă, Apostolul Andrei a coborât în grota goală și a lăsat icoana în partea de nord, aproximativ pe același loc în care se află acum în biserica mănăstirii. În anul 1798, icoana a fost ferecată în argint, iar în 1913, soția unui general din armata română a pus să i se facă o ramă de argint. De atunci, Maica Domnului a săvârșit multe minuni cu cei ce veneau să se închine la icoana ei. Un român creștin, stabilit în Anglia, trecând pe la sfânta icoană, a aflat despre dorința maicilor de a îmbrăca icoana în aur. Observând lipsa de bani a mănăstirii, acesta s-a oferit să finanțeze lucrarea, astfel încât a adus de la Monetăria Statului puțin peste un kilogram și jumătate de aur, spre a o acoperi. Astfel a ajuns această icoană ferecată așa cum o vedeți astăzi. Icoana ajunsese în timp într-o așa stare avansată de degradare datorită aerului umed din grotă, încât oamenii care încercau să vadă chipul Maicii Domnului, aveau parte doar de un lemn aproape putrezit, din care nu se mai distingea aproape nimic. Doar forma celor două capete, cel al Maicii și cel al Pruncului, se păstrase după forma ferecăturii scumpe. Date fiind condițiile extreme de mediu în care a stat atâtea secole, conform canoanelor Bisericii Ortodoxe, icoana trebuia ori grabnic restaurată, ori pusă pe foc. *„Este lămurit că nu măînchin materiei, deoarece atunci când se distruge forma crucii, ori din ce lemn ar fi făcută, arunc lemnul în foc; tot astfel și icoanele”* (Sfântul Ioan Damaschin, Tratatul II Apologetic). *„Și nu cumva, după cum odinioară păgânii au adorat dumnezeii lor, tot astfel să adorăm și noi icoanele. Doamne ferește! Însă noi ne închinăm doar ca să arătăm evlavie și dragostea noastră. De aceea se întâmplă adesea ca, ștergându-se caracterul sau chipul, lemnul să rămână gol. Iar acesta trebuie să ia forma crucii. Căci atâtea timp cât două lemne sunt încrucișate și se păstrează figura Crucii, măînchin la Cruce, dar când lemnele sunt despărțite și s-a pierdut chipul, eu nu mă mai închin la*

două lemne separate!” (Sfântul Atanasie cel Mare). Restaurarea sfintei icoane a avut loc după o metodă athonită, folosită încă din secolul al XVI-lea, la icoana Maicii Domnului de la Mănăstirea Vatoped. Călugării athoniți au pictat o pânză, în aceleași condiții cromatice, în aceeași tușă stilistică a originalului. Mai apoi, pânza a fost aplicată pe dinăuntru ferecăturii, nu lipită, ci numai suprapusă, lăsând practic lemnul întreg, la fel și urmele din pictura veche. Restaurarea icoanei a fost încredințată tânărului Alexandru Nicolau, care a lucrat vreme de câteva luni la aceasta, în prezența maicii starețe și cu o atentă supraveghere a fiecărei etape de lucru. Astăzi icoana este căutată de către drept credincioși, fiind renumită pentru ajutorul dat femeilor care se roagă înaintea ei cu nădejdea de a putea avea copii, cât și pentru vindecări ale unor afecțiuni grave și alte necazuri. De atunci, Maica Domnului a săvârșit multe minuni cu cei ce veneau să se închine la icoana ei. În afara bisericii, lângă peretele stâncos, se află mormintele unor preoți care au slujit în secolele al XIX-lea și al XX-lea în biserica mănăstirii, precum și al mamei pictorului I.D. Negulici (secolul XIX). Căile neștiute ale spiritualității cuprinse în materie, sau calea de la piatră către viață și serenitate, pot fi înțelese doar în prezența miracolului creștin. La Mănăstirea Nămăești, cea săpată în stânca muntelui, se simte vibrația divină a ceva special. Doar vizitând-o veți simți această stare specială!

Surse: crestinortodox.ro; destinastiidevacanta.blogspot.com; luminapentrutoți.ro; ortodox.ro; bisericaicoanei.ro; ziarulnatiunea.ro

